

Rääkkylän kunta

Elinvoimalautakunnan lupajaosto

OIKAISUVAATIMUS RAKENNUSTARKASTAJAN PÄÄTÖKSEEN 22-0036-T (3.11.2022)

Paksuniemen alue on Rääkkylän keskeisin kulttuuri- ja perinnemaisemakokonaisuus

Rääkkylä-Seura ry haluaa aluksi tuoda esille näkemyksensä yleisellä tasolla Paksuniemen alueesta yhtenä koko Rääkkylän merkittävimmistä kulttuuri- ja perinnemaisemista.

Rääkkylä-Seuran näkemys ja Paksuniemen alueen perinnemaiseman säilyttämistavoitteet ilmenevät seuran 7.11.2022 Museovirastolle lähettämästä kirjeestä. Kirjeen sisältö lyhentämättömänä on kopioitu jäljemmäksi (kursiiviteksti sinisenä)

Tervehdys Rääkkylästä !

Paksuniemen alue, jossa sijaitsee Rääkkylän ensimmäisen pappilan pihapiiri rakennuksineen, Rääkkylä Seura ry:n ulkomuseoalue, jolle on Rääkkylä Seuran toimesta siirretty savupirtti ja siihen kytkeytyvä aittarakennus, savusauna sekä vanha riihirakennus. Lisäksi alueella sijaitsee entinen Rääkkylän Osuusmeijerin rakennuttama meijerirakennus, mylly ja isännöitsijän asuinrakennus, jossa on toisessa päässä ollut toimisto-osa. Historiakirjoitusten mukaan 1600- luvulta alkaen Liperin ja Rääkkylän välisen soutuvene-lautaliikenteen rantautumispaikka oli Paksuniemi. Liperissä rantautumispaikka oli Tutjuniemen Tiiliniemi (Tuliniemi). Professori Veijo Saloniemen mukaan soutaja ja lauttavene kutsuttiin sytyttämällä nuotio rannalle. Soutajan asuinpaikka oli Hyytisaaren päässä, rannalla, josta soutajalla / siltavahdilla oli näkymä molempiin rantautumispaikkoihin.

Paksuniemen alue on Rääkkylän tärkeimpiä perinnemaisemia ulkomuseoalueineen.

Meijerin pihapiiriä ja venesatamaa on viime vuosina kehitetty edellä kerrotut perinnemaisema-arvot huomioiden suosittuna matkailualueena.

Nyt Rääkkylän kunta on käynnistänyt ns. logistiikka-hankkeen, joka on jo sen alkuvaiheessa ollut hyvin riidanalainen. Hankkeen tarkoituksena on kehittää alueen vetovoimaa.

Alla olevasta linkistä avautuu Rääkkylän kunnan sivuilla oleva kehittämishankkeen asemapiirrosluonnos. Mitään suunnitelman osaa ei ole hyväksytty kunnan rakennusjärjestyksen ja maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla

https://www.raakkyla.fi/documents/391997/0/Paksuniemi_Aluesuunnitelma_V1.3+%281%29.pdf/bc1ae0a0-c01e-a1c4-ecf2-980deeeb348f

Toteutuessaan suunnitelmaluonnos turmelisi peruuttamattomasti arvokkaan perinnemaiseman ja sen alueella olevan ulkomuseoalueen. Suunnitelmaa on julkisesti kritisoineet, naapurikiinteistöt ja Rääkkylä Seura ry sekä eräät maankäytön suunnittelu- ja rakentamisen ammattilaiset yksityishenkilöinä.

Pahimpina esimerkkeinä olisi mm.

- peltoparkista savupirtin piha-alueen läpi rakennettava tieyhteys, joka tuhoaa savupirttialueen pihapiirin ja koko ulkomuseoalueen
- Paksuniementien varteen rakennettavat pysäköintipaikat ja niihin liittyvä kevyen liikenteen väylä leikkautuvat mäkialueen vastarinteeseen jopa 15 metriä. Tuhoten samalla lähes 10 tasalatvaista ikimäntyä sekä samalla tuhoten mäkrinteen maisemakuvan. Nykyinen tie on rakennettu Paksuniemen mäkialueen alarinteen vieressä olevalle tasanteelle.
- Asemapiirroksen luoteisosassa oleva rantatie on merkitty jo isojaon inventointikarttoihin (1800 - luvun alku). Tämän perinnetien varteen on suunniteltu lukuisia matkailuautopaikkoja, jotka joudutaan myös rakentaman vastarinteeseen. Näiden rakentaminen tuhoaa myös mäkialueen luonnollisen rinnemaiseman ja samalla perinnetien ilmeen. Samalla perinnealueelle tulee maisemavaurion lisäksi uusi perinnemaisemaa häiritsevä toiminto matkailuautoalue.

Rääkkylän kunta on aloittanut luvatta rantatien matkailuautopaikkojen rakentamisen ja samalla tuhonnut mäkialueen rannanpuoleisen rinteän luonnolliset muodot ja vanhan puuston. Maanrakennustyöt on aloitettu 28.10.2022. Puiden kaato jo paljon aiemmin.

Rääkkylän kunnan rakennustarkastaja on antanut toimenpideluvan (kuulutus 7.11.2022) koko Paksuniemen alueen suunnitelluille toimenpiteille, perustellen päätöstään mm., ettei toimenpiteiden vähäisyyden takia ole tarvetta kuulla naapureita. Toimenpideluvan liitteenä on edellä kunnan sivuilla oleva asemapiirros ilman mitään rajauksia.

Toimenpiteet ovat kiistatta sellaisia, että lainsäädännön mukaan naapureita täytyy kuulla. Oman tulkintani mukaan kunta (myös virkavastuulla oleva rakennustarkastaja) yrittävät salata luvattoman rakentamisen luvittamalla toimenpiteensä vähäisinä rakennustoimenpiteinä, joita ne eivät todellisuudessa ole.

Edellä esitettyyn viitaten pyydän, että museovirasto ryhtyisi pikaisella aikataululla toimivallassa oleviin toimenpiteisiin Paksuniemen alueen perinnemaiseman säilyttämiseksi ja ohjeistaisi kuntaa toimimaan alueen kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa ja niiden luvituksissa lainsäädännön mukaan.

Iso osa rakennustoimenpiteistä kohdentuu Rääkkylä Seura ry:lle vuokratuille maa-alueille, joille Rääkkylä Seura ry ei ole antanut lupaa.

Rääkkylä Seura ry:n puolesta valtakirjalla

Jouko Tolvanen

Paksuniemen kulttuuri- ja perinnemaiseman suunnittelua, toimenpiteiden luvitusta ja rakentamista ohjaa maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön lisäksi myös laki kuntien kulttuuritoimesta. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>

Lain §3:n 5.kohdan mukaan kunnan tehtäviin määrätään mm.

edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa.

Toimenpideluvan virheet

Virhe 1

Lupa on myönnetty koko Paksuniemen tilalle, mikä ei ole mahdollista, koska alueella sijaitsee Rääkkylä-Seura ry:lle vuokrattuja alueita, joille on suunniteltu osa rakennustoimenpiteistä. Muotovirhe.

Virhe 2

Lupa on myönnetty varastointi-/pysäköintialueen ja monitoimiparkkien rakentamiselle. Luvan liitteenä on Infrasuunnittelun laatima 19.10.2022 päivätty asemapiirros, jota on lupapäätöksessä määrätty noudatettavaksi.

Jos päätöksen tarkoituksena on ollut, ettei toimenpidelupa koske kaikkia suunnitelmassa esitettyjä rakennustoimenpiteitä, olisi ne pitänyt lupapäätöksessä ja päätöksen perustana olevassa suunnitelmassa yksilöidä ja merkitä karttaan erirajauksilla. Näin ei ole tehty.

Toimenpidelupa on näin muodoin tulkittava käsittävän kaikkia suunnitelmassa (asemapiirros 19.10.2022) esitettyjä toimenpiteitä eli koko Paksuniemen tilaa.

Virhe 3

Rakennustarkastaja on lupaa myöntäessään todennut, että rakentamistoimenpiteet ovat niin vähäisiä ja niiden sijainti on sellainen, ettei naapureiden kuuleminen ole tarpeen.

Koska lupa-alue pitää tulkita koskemaan koko Paksuniemen kulttuuri- ja perinnealuetta, joka turmeltuisi, jos suunnitellut toimenpiteet toteutetaan, on naapureiden kuuleminen ehdoton vaatimus lainsäädännön mukaan.

Jos toimenpidelupaa myöhemmin rajattaisiin uusilla päätöksillä koskemaan esimerkiksi rantaraitin (=perinnetie jo 1600-luvulta saakka) varteen rakennettavia matkailuautopaikkoja (ns. monitoimiparkkialue), jotka leikkautuisivat ulkomuseomäen vastarinteeseen, ne näin muodoin turmelisivat koko mäki-alueen rannan puoleisen rinteiden maisemakuvan ja merkittävän osan vanhaa puustoa. Pelkästään tämä toimenpide vaatisi naapureiden kuulemisen ja ehkä myös museoviraston lausunnon. Lisäksi uudet matkailuautoparkkialueet (ns. monitoimiparkit) toisivat uuden museoaluetta häiritsevän toiminnon perinnemaisemaan, mikä asia tulisi myös huomioida lupien käsittelyssä.

Hyvällä koko meijerialueen pihapiirin suunnittelulla matkailuautopaikat voidaan sijoittaa hieman laajennettuun pihapiiriin ja näin muodoin suojella perinnetie, rinteiden muoto, vanha puusto ja siihen liittyvä ranta- ja perinnemaisema.

Virhe 4 (rakennustarkastajan virheellinen menettely)

Lupapäätöksessä on määrätty, ettei rakennustöitä saa aloittaa ennen kuin lupapäätös on lainvoimainen eli aikaisintaan 22.11.2022.

Saamani tiedon mukaan rantaraitin alueella on aloitettu 28.10.2022 maanrakennustyöt ja järeän puuston kaato jo aiemmin eli huomattavasti ennen virheellisen toimenpideluvan myöntämistä.

Yleinen käytäntö tilanteissa, joissa luvan saaja haluaa aloittaa rakennustyöt ennen lainvoimaista päätöstä, on, että aloituslupa kirjataan lupapäätöksen osaksi ja samalla edellytetään luvan saajalta vakuus ja velvollisuus palauttaa rakennuspaikka alkuperäiseen tilaan.

Aloituslupaa ei ole kirjattu lupapäätöksen eikä luvan saajaa ole veloitettu palauttamaan rakennuspaikkaa alkuperäiseen tilaan, jos lupapäätös kumoutuu.

Kyseessä on virheellinen menettely ja luvattoman rakentamisen salliminen

Rääkkylä-Seuran vaatimus

Kaikkeen edellä esitettyyn viitaten Rääkkylä-Seura ry vaatii toimenpideluvan kumoamista ja uuden lupaprosessin käynnistämistä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Tulevassa lupaprosessissa Rääkkylä-Seura ry tulee julkituomaan tämän oikaisuvaatimuksen alkuosassa esille tuomansa näkemykset ja vaatimuksensa koko Paksuniemen alueen perinnemaiseman säilyttämisestä.

Lopuksi Rääkkylä-Seura ry ilmoittaa, että seura kannattaa Paksuniemen kehittämistä, mutta kehittämistoimenpiteet tulee keskittää meijerin hieman laajennettuun pihapiiriin. Seuralla on hallussaan useita vaihtoehtoisia ideoita kehittämistoimenpiteiden keskittämiseksi meijerin pihapiiriin.

Rääkkylä-Seura ry:n tietopyyntö

Seuran yhdyshenkilönä toimii valtakirjalla Jouko Tolvanen, jolle tulee tiedottaa kaikista Paksuniemen kulttuuri- ja perinnealueen suunnittelu- ja rakentamistoimenpiteistä, joille tarvitaan toimenpide- tai rakennuslupia.

Myös kaikki tähän oikaisuvaatimukseen liittyvät asiat ja päätökset tulee toimittaa Jouko Tolvaselle kirjallisesti, mielellään myös sähköisessä muodossa.

Mikäli ennen tämän oikaisuvaatimuksen käsittelyä lupajaostossa rakennustarkastaja tai kunta antavat vastaselvityksiä, Rääkkylä-Seura ry varaa oikeuden kommentoida niitä ennen oikaisuvaatimuksen käsittelyä.

Rääkkylässä 9. päivänä marraskuuta 2022

Rääkkylä-Seura ry:n puolesta valtakirjalla

Jouko Tolvanen

Jouko Tolvanen

LIITE valtakirja